

Перепелиця І., Дегтярьова Я.

Студентки І курсу Національного авіаційного університету, м. Київ

АНТРОПОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

Негативний вплив підприємств різних галузей господарювання на природне середовище називають ще антропогенним впливом, а науку, що займається захистом природного середовища від такого впливу, - промисловою екологією.

Отже, антропогенне забруднення атмосфери спричиняється насамперед роботою промислових, сільськогосподарських підприємств, а також підприємств енергетики, автотранспорту тощо, що може призвести до таких негативних наслідків:

- перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) багатьох токсичних речовин у містах і населених пунктах;
- утворення "смогу" і кислотних дощів;
- поява "парникового ефекту", підвищення середньої температури Землі з подальшим затопленням частини суші та порушенням біоциклів екосистем;
- виникнення небезпеки ультрафіолетового, електромагнітного та радіоактивного опромінення та масової загибелі флори і фауни, та, як наслідок, людства.

Основними джерелами радіоактивних забруднень біосфери є радіоактивні аерозолі, які потрапляють в атмосферу під час випробовувань ядерної зброї, аварій на АЕС та радіоактивних виробництвах, а також радіонукліди, що виділяються з радіоактивних відходів, захоронених на суші й у морі, з відпрацьованих атомних реакторів та іншого обладнання. Радіоактивні опади залежно від розміру часток і висоти їх виносу в атмосферу мають різний мас осідання та радіус поширення. Під час аварій атомних реакторів, розгерметизації захоронень радіоактивних відходів

радіаційний бруд поширюється на десятки й сотні кілометрів, унаслідок вибухів ядерних бомб - на всю планету.

За силою та глибиною впливу на організм іонізуюче випромінювання вважається найсильнішим. Важко переоцінити трагічні наслідки Чорнобильської катастрофи, що стала для України фатальною, спричинивши загрозу генетичному здоров'ю нації. Радіоактивні продукти - гамма-випромінювачі - створили високий радіаційний фон і сприяли зовнішньому опроміненню людей. Багато з них потрапили в організм через органи дихання, травлення, шкіру. Після аварії основним радіонуклідом став радіоактивний йод, що нагромаджується у щитовидній залозі, а потім здійснює кругообіг в організмі, розщеплюється в печінці та частково виводиться через нирки. Радіоактивний цезій відкладається переважно у м'язах, проникає в клітини і рівномірно опромінює організм. Плутоній є дуже небезпечним елементом, він переходить в америцій і поглинається організмом, викликаючи дуже важкі захворювання.

У багатьох районах світу біосфера замінена техносферою. Це й стан біосфери можна пояснити наявністю таких факторів, як демографічний вибух, урбанізація населення, науково-технічний прогрес, екологічно нераціональне ведення господарської діяльності, слабкий контроль і управління навколишнім середовищем, низький рівень природоохоронного законодавства та екологічної освіти. Подальше споживацьке ставлення людей до природного середовища є неприпустимим і може призвести до глобальної екологічної катастрофи.